

Margitszigeti gyógyfürdő

Budapest főváros közvetlen közelében.

35° R. meleg artzi forrás — porcellán-, márvány-, kád- és kőfürdők zuhanykészülékkel — nagyszerű kert — 300 teljes kényelemmel berendezett szoba — társalgási terem — kül- és belföldi lapok — naponta zene. **Körülkötők melyek ellen a margitszigeti hévíz kedvező eredményt hozhat:**
 Kőszvény — az izületek, izmok, csontbántalmak, ideghüvelytől kezdve a csusz, kőszvény, crömvi behatások, typhus után fellépő hűdések. — Zsábák — A csontbántalmakat, csontszűt, izületi bajokat és külsértéseket követő elváltozások — Fájdalmas hegek, merevség, hűdés. — Bőrbántalmak. — Vízelési nehézségek. — Méh- és hüvelybántalmak.
 A hévíz belseg eredménytelennél használható: idült gyomorhurutnál és alhasi pangásoknál.
 A szigeten van gyógykert; ellátva mindenemű ásványvízzel. Duna fürdő uszók és nem uszók számára. Rendelő orvos: **Dr. Verzár.** — Bérletéknél egy a fürdő-, mint a menetjegyek együttes váltásánál árleengedés. A szigeten lakók a fürdő-használatnál és a menetjegyeknél előnyben részesülnek.
 A fővárossal órákint kétszer közlekedés. 5270

A nyári idény május 1-én megnyitottik.

A lakások megrendelése: a szigeten a felügyelőségi irodában.

(Utolsó posta: Ó-Buda.)

A margitszigeti felügyelőség.

Az összes
gleichenbergi ásványvizek
 fiiss töltésben kaphatók
ÉDESKUTY L.
 magyar kir. udvari ásványvíz-szállító
 főraktárában.
 Gleichenbergben (vasúti állomás Feldbach)
 az idény kezdete május 1-seje.
 Lakásra megrendeléseket a fürdő-igazgatóság ingyen
 eszközöl. 5276

Kész női öltözetek és kelmék
 legújabb divat szerint, jutányos áron
Keller és Zsitvay
 5340 divatárú raktárunkban.
 Budapesten Szerviták épületében.

50 frt egy Singer-varrógép teljesen.
42 frt egy Wheeler & Wilson teljesen (zajtalan járással).
15 frt egy La Rein kézi gép elegans alsó tálczával;
 kezesség mellett, bizonyítvánnyal, részletfizetésre is árusítja, csupán 5318

Brenner Károly,
 Budapest, bécsi utca, Deák-utca sarkán, 15. szám.

 Varrógép-üzlet, mely a legrégebbi a helybeli piacon, gépészeti műhelylyel van összekötve, ennélfogva minden javítást minden olcsón eszközölhetek. Tartok továbbá minden fajta varrógépbeli alkatrészeket, valamint angol tűket, csernát és gepolajt, stb. a legolcsóbb árak mellett.

Mulattatásul
 a szabályos Flóbert csipkékkel csellózószőzethez vagy apró szővővel madarakat frt 12, 14, 18, 24, 30.
 toltéyek 100a golyós 50 kr. nagyobb frt 1.80
 soros frt 1.50 nagyobb frt 2.60
 Cseltőlők kinyitással és mosással frt 9. — Japán halászó botok kivonható frt 1.40-12. — Kész horgok szővővel frt 15 kr. 2 frt; mesterséges rovarok és lejegyek frt 80. — Kéltőlők békák keményfából 2.50. — Lignum sanctum golyók frt 1.50-3.30. — Angol csipke játék frt 18 karika játék frt 2.40. — Gumi lapát minden nagyságban — Új kecskeméti partitű szövésedelmeknél gyönyörű játékokomból papír tenisz meggyi magára röpt frt 1, 1.20 lapka hulló frt 7. bolnávizelő szővőcsok frt 90 frt 1.50 — Kerti szővőcsok készlet frt 1.50-3. — Papír léghajók frt 75 frt 2. — Seines papír lámpások vari mulattatók, unnepekivilágítások frt 20-70. — Madárantató szővők frt 11. — Harmonica accordéon tremolo trombita díszszel frt 7, nagyobb erős contra bassal frt 15. — Madárcepa frt 1.25. — Torna-eszközök szabadban a gyakorlat használatához 3/4 méter hosszúsága. Másod köté sima frt 5.80, fonott csomókkal frt 8.50. — Kötél hűvös frt 8.25 Trapez frt 8.50. Trapez lapokkal frt 8.80. Gyermek háló frt 13.50 — Schreberféle teljes torna készlet utas tüsszel frt 11.50 tornagyűjtek kő frt 30. — Alkötés botok frt 2.
 Dohányzóknak vas dohány vágó gép egész szővővel készíthető hajók kerékkel magyar és török dohány vágással frt 18. — Csempepótló csatorna-trassburgi fajpa a dohány mind végig szarozan marad frt 1, 1.30.
 AUTOMAT cigarettékészítő a fedel egyszerű betevése által a kész cigarettát a fedelen előtűnik frt 2.50 — Electricus gyújtóer frt 3.50. — Kész cigaretté papíros szővőkkel 3 nagyságban 100a kr. 35, készítő kr. 30. — Angol kerti fűszekész frt 10.80, 14, 17. — Fűpótlók és kések frt 1.60-3. — Fűpótló-harmonika egyszerű minél mádiár ruhany kr. 4.90. Könyv kerti kalapok frt 50, megrendelésnél a legbővebb készlet.
 Lovagláséhoz angol diornőbör nyergék frt 15-30, kantarak frt 4.80, 8, zablák frt 1.80-3.50, tozasszó frt 2.70-5, moható fehér tozasszó frt 4.50, kengyelcsiszók frt 2.50-3.00, kengyel vasak frt 1.60-2.50. — terhelők frt 2.40-3, kötél terhelő frt 3.30. — Kötőkészítő és gurtinból frt 2.50, szar kanyargó frt 1, szíjjal felelősható sarkantyú frt 2. — Rinczoros bőr igen tartós lovaspótló frt 70-2.50. — Avarászó ostor frt 3.75-10, lötszítőt szővő készlet frt 90, gumí lötszítőt frt 2.25, szarvabőr és lötszín csoki és szarvabőr mosóháló frt 1-3.
 GUMI stb. francia cikkék személyes cialomra beteg ápoláshoz alkalmas fűszekész frt 3.75-5, anyaméh fűszekész frt 1.75, 3.50-5, érv al lövet fűszekész frt 3.50.
 Anyák figyelmébe ajánlom a párizsi önműködő gyermek szoptató tüvegek: az anyák egyszerű n yomán eszközei a táplálék szájba vezetését frt 1 50. — Anyatekék gyermekek és beteggyasoknak kr. 60, 80, 1.20-3. — Gyermek kocsik barna és világos kosár érvnyel frt 10.80, 12.50, 14.

KERTÉSZ TÓDOR Budapest, Dorottya-utca 1. szám.
 A jelenleg oly olcsó postai fuvarbér (5 kilóg bárhová 31 kr.) lehetősége lévén a kívánt tárgyakat gyorsan csekély költséggel megérkezethet. Még nem felelő tárgyakat készséggel visszavesszek, probamrendeléshez képes nagy árjegyzéket mellettem.

Cs. és kir. szabadalmi a maga nemében egyetlen hatáson
patkány- és egér-irtó szer.
 Egy baog-doboz ára 1 frt 6 doboz 5 frt o. 6. Valódi perssial, minden rovar-irtó por.
 Kővetlen szalmaméreg, vagy legtisztább növénykiszárlásból készült, csupán válogatott, jóállás mellettt biztosan ható alkatrészekből összeáll, teljesen méregnélküli, mint a poloskák, bolhák, moly, házi tücsök, svábbogár, hangyák stb. ket feilmulhatlanul irtó szer gyanánt elismerve, dobozokban, minden doboz egy szővőszűléssel ellátva, 1 frt és 55 kr. javall. Speciálisan, kiünnön biztos és gyökeresen ható

svábbogár (Heimchen) irtó por. 1 csomag ára 50 kr. 6 csomag 2 frt 55 kr. o. 6.
 Teljesen méreg nélküli, gyors és biztos hatáson
oroszbogárt (csótány-bogár) irtó por, dobozok ban (külön szővő készlettel ellátva), ár. 1 doboznak 1 frt és kisebb 55 kr. o. 6.
 Teljesen méregmentes, biztos és gyökeresen ható

molyokat és hangyákat irtó por.
 E por nemcsak megdó a moly és hangya-kirágások ellen, hanem még biztosan és győ kereken ki is irtja a rovarokat, ha az butorok, szőnyezek, téllruhák, gyapjakok, szőcsárkák, kocsiba stb. hirtetik. Dobozokban o. 6. 1 frt 55 kr. és 30 kr. javall.
 Cs. és kir. szab. gyökeresen ható

poloska-irtó szer,
 1 ütorok számára. Egy nagy üveg 50 kr. 6 üveg 2 frt 55 kr. 1 kis üveg 30 kr. 6 üveg 1 frt 55 kr. o. 6.
 Feilmulhatlan hatáson

poloska-irtó szesz
 falaszt számára. Festésnél, megszelésnél vagy falak mosásánál a festékek, másba vagy vakolatba keverésre alkalmas.
 Egy pintes üveg ára 1 frt, 6 pintes üveg 5 frt. 1 pintes üveg légséges egy közepnagságu szobára.
 Elpusztíthatlan méreg-fuvtatók, melyek segítségével a rovar, moly vagy

oroszbogár-por egyformán szővőszővő,
 szővőszővő, és a legkisebb hányalékokba belvethető. Egy darab ára 50 kr. o. 6.
 Számos megrendelést vár:
REISS B., 8022 magyar kir. szabad. vagysszerek gyára Budapest, király-utca 47. I. em.
Flókraktár: 5273
Thauer József urnál Pesten, három koroná-utca 9

Hoff-féle malátakivonat-egészségi sör. Hoff-féle malátamell-czukorka

Az első tíz palack malátakivonatu sör elfogyasztása után el nem mulaszthatom kijelenteni azt, hogy lényom betegsége után nemcsak tökéletesen visszanyerte előbbi életerejét és egészességét, de a köhögésen is már némi javulás észlelhető.
 Ennélfogva tehát további folytatására kérek még tíz palackot az előbb említett sörből, melyet minden lábadozó betegnek üdítőszerrül a legmelegebben ajánlhatok.
 Budapest, 1878. aug. hó 7.
Mikula Ignác,
 kávé, soroksári utca 30. sz.

Árak:
 Malátakivonatu egészségi sör egy palack 60 kr. 11 pal. 6 frt, 28 pal. 15 frt, 58 pal. 30 frt, 1/2 kilo malátacukorkaládé I. 2 frt 40 kr., 1/4 kilo I frt 30 kr., 1/8 kilo 70 kr. II. 1/2 kilo I frt 60 kr., 1/4 kilo 90 kr., 1/8 kilo III. 1/2 kilo I frt, 1/4 kilo 60 kr.; 1/8 kilo 35 kr. Malátabonbon 1 zacskó 60 kr. 30 és 15 kr.: — Gyermektápláló malátaliszt 1 üvege 1 frt, vagy 60 kr. Egy malátafürdő 80 kr. Malátakivonat: 1 üvege 1 frt, kisebb 60 kr. Malátaszappan 80, 60, 40 és 20 kr. Nagyobb megrendelésnél megfelelő engedmény. — A csomagolás legolcsóbban számitatik 4989

Hoff János fiókja:
 zibirtus-utca 7-ik szám, Budapest.
 Raktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszer, Budapest.

A Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet kiadásában Budapestben (IV. egyetem-utca 4. sz.) megjelent és minden könyvtáránál kapható:
KÁRPÁTHY ZOLTÁN. REGÉNY.
 Irta **JÓKAI MÓR.**
 Negyedik kiadás.
 Három csinos angol vászonkötetbe kötve 6 frt 40.
Egy magyar nábob. REGÉNY.
 Irta **JÓKAI MÓR.**
 Negyedik kiadás.
 Három csinos angol vászonkötetbe kötve 6 frt 40.

Elfizetési feltételek: **VASÁRNAPI UJSÁG** és **POLITIKAI UJDONSÁGOK** együtt: egész évre — 12 frt félévre — 6 *
 Csupán a **VASÁRNAPI UJSÁG:** egész évre — 8 frt félévre — 4 *
 Csupán a **POLITIKAI UJDONSÁGOK:** egész évre — 8 frt félévre — 3 *

24-dik szám. 1879. **BUDAPEST, JUNIUS 15.** **XXVI. évfolyam.**

SZÉKES-FEHÉRVÁRI KIÁLLITÁS.

Canzi Rezső rajzai.

AZ ÁRVAI URADALOM GYŰJTEMÉNYES KIÁLLITÁSA.

GR. SZTÁRAY VÁRPALOTAI ÉRDESZETI KIÁLLITÁSA.

BUDAPEST FŐVÁROS GYŰJTEMÉNYES KIÁLLITÁSÁBÓL.

SZŰRÖK.

A legszebb siremlékek
 az eliamert legolcsóbb árak mellett, sűrűke maunthanseni gránitból, fekete gránitból (Syentit), sötétzöld gránitból (Porphyry), vörös és fekete magyar márványból; továbbá vaskák, alakok, kosszorok és urnák márvány és ércből, sűrűcsiszolva és kerítésiek. A kiszámítások és rajzok kívánatra megküldetnek.
Az entreprise des pompes funebres
 siremlék-gyára Budapest, kerepesi ut 48. szám.

A székesfehérvári kiállításról.

Az ország közönsége főleg a pünkösdi ünnepek óta tanúsított nagyobb érdeklődést a kiállítás iránt s a fehérváriak csak most mondhatták el igazán, hogy városuk az ország központjává lett.

Az árnyas fák alá épített kávécsarnok, vagy jobban mondva cukrászat mindennap találkozási helye volt, leendő és valódi minisztereknek, államférfiaknak és egyéb notabilitásoknak. A mint a reggeli vonatok meghozták a nagy közönséget, úgy széled az el a nagy kiterjedésű kiállítás minden fősztályában. S a ki nagy reményekkel jött az ősi székvárosba, nem távozik innen csalódásokkal, mert a kiállítás sikere minden figyelmes szemlélő igényeit kielégíti.

Akad olykor tudós és nemzetgazda, ki hibákat talál a rendszerben, kicsinyli iparunkat és még többet, jobbat szeretne látni. Ennek azonban az avatottak könnyen megmagyarázhatják, hogy nálunk a kiállítások még nem lehetnek oly tökéletesek, mint az iparos államokban és a rendszer sem lehet oly arányos, mint ott, a hol már sok kiállítást rendeztek, a hol e célra külön épületek állanak rendelkezésre, szóval, a hol gyakorlat és tapasztalat eléggé tökéletesítik a rendezést és a látat összességét.

A magyar közönség érdeklődéséről eléggé tájékozhatnánk bennünket azon ünnepélyességek és gyűlések, melyeknek színhelye legutóbb a kiállítási város volt. A mezőgazdák országos értekezlete, az iparos-íjak országos vándorgyűlése, az erdészek közgyűlése stb. szép közönséget vonzottak a kiállításra. Ezenkívül alig van nap, melyen egy-egy szakegylet vagy intézet tömeges kirándulása ne élenkítene a kiállítási helyiségeket. S a hátralevő napok legtovább szintén egyletek, intézetek, városok tömeges kirándulása van tervezve, és így a kiállítás élénksége véges-végig biztosítva van.

Az élénkség mellett volt e napokban még valami, a mi érdekelt kölcsönzött a kiállításnak: a bíráló-bizottság működése. Harmincz csoport, illetőleg osztály működött a különféle tárgyak bírálatában. Szigor, igazság és méltányosság voltak a kiadott jelszavak és ki tehet róla, ha mégis újra kezdődik itt is a régi dal, mely az elégedetlenségről szól. A hatvantage központi bíráló bizottság, mely az osztályok elnökeiből és előadóiól áll, hétfőn június 16-án kezd meg újra működését és felül fogja bírálni a bírálaton kívül maradt, vagy az ezzel elégedetlen kiállítókat.

És ha az uralkodó látogatása elmarad, ez lesz hihetőleg az utolsó ünnepélyesség, melyet már a csöndes napok fognak követni. De a csöndes napok is hihetőleg még sok, igen sok látogatót fognak hozni, mert nem volna helyes az ország közönségétől, ha csak egy is, kinek módjában és tehetségében áll, megfedekeznie a kiállításról. Óriási munka, fáradság és anyagi áldozat rejlik ebben, a mely azért hozatott, hogy ennek alapján a hazai ipar és gazdaság pártolása körül élénkebb mozgalom keletkezhessek.

Sokan, a kik a kiállítást megtekintették, újból és újból eljönnek, hogy annak részleteivel foglalkozzanak. Általánosságban tartott eddigi ismertetésünk után mi is foglalkozni kívánván az érdekesebb részletekkel, ma ismét négy képet mutatunk be a kiállítás csoportjaiból.

Ezek között első helyen áll az *árvai urodalom* gyűjteményes kiállítása, melynek érdekes középső részét tünteti föl képünk. Az árvai urodalom a Zichy-család majoratus-birtoka. Kiállított az urodalomban található mindennemű gazdasági terményeket, terveket, épület-mintákat, melyek, valamint az egész gazdasági kezelés va-

lóban mintaszerűnek mondhatók. Ezek mellé élénk és változatos csoportban sorakoznak az uradalomnak erdészeti tárgyai, tervek, mintázatok, a birtokokon található összes rovarok gyűjteménye, kitömött állatok stb. Az urodalom házi-iparát faragványok, kitűnő szövetek képviselik; végül a közművelődési és oktatási tárgyak vannak bemutatva, melyek az urodalom területén levő iskolákban és szaktanodákban használtaknak.

Az árvai urodalom kiállítása kitűnő rendszerrel tünteti föl mindazt, a mit termel, feltűnteti e mellett azt is, *hogyan* termel és miképp értékesíti a nyers-anyagot és munkaerőt, miképp rendezi be a gazdaságot és szervezi a termelési erőket. Mint ilyen, egyike a kiállítás legfigyelemreméltóbb csoportjainak, mely előtt elismeréssel áll meg a laikus ép úgy, mint a szakértő, vagy a szaktudós.

Gróf Sztáray Antal (Nagy-Mihályból) az erdészeti csoportban legrendezettebben mutatja be az erdészeti termékeket. *Várpalotai* erdejéből nyers fákat, facsemeteket, korongokat, törzseket, taplót, bükkből készült zsindeleket, bodnár-munkákat és fából készült különféle házi iparcikkeket mutat be. Az utóbbiak közül főleglítésreméltók a gyertyatartók, kosarak, teknők, botok, villák, kanalak, lapátok stb. E csoportot szépen díszítik az említett erdőben található vadak bőrből kiállított szőnyegek és végül az agancsok ritka példányai. Gróf Sztáray erdészete ugyanaz, melyet e héten az erdészeti gyűlés megtekintett és tanulmányozott; tehát minden-esetre egyike az ország legfigyelemreméltóbb erdeinek.

Budapest főváros gyűjteményes kiállítása is egy külön termet foglal el. A főváros két ropant nagy térképe egy remek keretben olyképp van elhelyezve, hogy egy henger segítségével a főváros különféle részei kerülhetnek a szemlélő elé. Egy álló térképtartó pedig nagy szorgalommal és pontossággal készült kisebb terveket tünteti föl. Kiállítva vannak a községi iskolák tervei, a lipót- és ferencvárosi templom tervei, a községi, elemi és népiskolai tanulók kézi munkái, rajzai és írásai; az artzói kut tervei, a statisztikai hivatal táblázatai és Halácsy Sándor főmérnök ordinatographja. Kivált az álló mappának sok nézője és magyarázója akad. A főváros kiállítása különben Párisban is kellő méltánylásban részesült, sőt mint tudjuk, a Párisban bemutatott tervek több európai fővárosban is felköltötték a mérnöki kar figyelmét és több helyen mindenben követik szabályozási munkálatainkat.

A negyedik kép a ruházati osztály egy érdekes csoportját a *szűrőket* mutatja be. Két kiváló iparos állítja ki e nembeli készítményeit. Áchim János B.-Csabáról és Tengery Imre Budapestről. Csabáról még a szűrszabó-társulat is szépen van képviselve. A czifra szűrők barátai most is teljes meglepéssel konstatalhatták, hogy az iparágunk folyton szépen fejlődik, habár a szűrőkészítők meg épen arról panaszkodnak, hogy a deli magyar legények már nem oly sok szűrt vásárolnak mostanában, mint a „rég jó időben“.

Gelléri Mór.

Harmatos pázsiton egyedül ballagok...

Harmatos pázsiton egyedül ballagok, Estve van, kigyúltak a fényes csillagok. Fegyver nyomja vállam, vadat űzni jártam, Hajtám a szerencsét, ha nyomra találtam.

Pezsegő nagy kedvvel indultam a reggel, S bágyadva megyek most fásult türelimmel. Zsákmányt ha találtam, pihenni sem álltam, Az egyik után már másik vala vágyam.

S túl mentem a célon, el messze vidékre, Sikertelen útam unott leve végre. Elszállt a reménység, elverte a kétség, Útam befődözte az esti setétség.

— Így járunk utunkat lázas sietéssel, Sok kedvvel eredve, megtérve kevéssel. Így havt a reménység tuskébe, bokorba, Így égeti szívünk a vágó teli szorja.

S a magunk szántából tán meg se pihennénk, Kergetve a szomjtól meddig, hova mennénk? De míg csal a távol, meghozza magától A nyugalom írtját az alkonyi fátyol.

Sipos Soma.

A ki örökké bujdosott.

Igaz történet.

Közi: **Eötvös Károly.**

(Folytatás.)

A háremi életet itt is csakhamar megismerték és megszokták. Voltaképen ez sem különbözött egyes apróbb jelenségeiben Karaszor bég háremétől. A valódi különbség csak a paloták és termék roppant számában és óriási fényében, a nők és szolgák sokaságában s az udvari hivatalok és tisztségekkel járó ünnepélyes szertartások örökös gyakorlásában állott. A hanumoknak, a szultán törvényes nejeinek s az odalíkoknak élete és mulatsága — több változatossággal ugyan, de körülbelül ugyanaz volt, mi a trebizondi háremben.

Henrinek és társainak legalább egyelőre nem tűnt fel a nagy különbség. Később és lassanként azonban, ha Karaszor bég háremére gondoltak, az minden tekintetben üresnek, szegénynek és néptelennek tűnt fel azon hasonlíthatlan fény, pompa és embertömeg mellett, mely a szerálji háremben otthonos volt.

A francziák a keserű életpasztyát ösztönehez itt sem váltak hűtlenné. Mindenek előtt gondos figyelemmel szemelték ki azokat az embereket, kiknek közvetlen hatalma alatt állottak s kiknek egyetlen szavuk vagy intésük képes lett volna őket megsemmisíteni. Ilyen volt első sorban saját Khadimbasiok, kinek mindenben kedvére jártak s kinek a hölgyektől kapott ajándékaik egy részét mindig átadták, de a kinek egyuttal mindent be is sugtat mind eunuktársaikról, mind a nőkről, ha csak legtávolabbról is tarthattak attól, hogy különben a hűtlenség gyanuja érhetné őket.

Eunuktársaik legnagyobb része tökéletes durva, neveletlen, vad, nubiai arabokból állott, kik az egymás közt való czivakodásnál, az egymás elleni árulkodásnál s az ajándékesikarás kapzsiságánál nemesebb szenvedélyt nem igen ismertek. Ha a francziák bizalmasan közeledtek hozzájuk: ez nemcsak bizalmat nem keltett bennük, sőt gyanakodóvá tette őket. Legjobb módornak bizonyult ellenük: fel se venni őket, szóba nem állni velük, soha semmiért rájuk nem szorolni s némely apróbb ajándékokat időnként egész közönnyel vetni nekik. E modor lassanként megjuhászította őket annyira, hogy többé a francziák után nem leselkedtek éjjel-nappal.

A szultánt II. Mahmudot a francziák soha se látták. A hárempalota azon részében, hol ők voltak elhelyezve, a szultán az ő tudokra hatófél év alatt soha meg nem jelent. Az odalíkok csevegéseiből annyit tudtak meg, hogy a szultán már öreg ember, hogy mindig azon palotákban tartózkodik, melyek az Üdvösség Kapuja mellett a szerálj harmadik udvarában fekszenek, s hogy ott, a háremnek közel fekvő osztályában Adile és Zelma szultánakkal s ezek udvarhölgyeivel tölti napjait, a többi hanumot pedig teljesen elhanyagolja.

A szultán azon nejét, kinek udvarában a francziák alkalmaztattak, Kamerijének nevezték.

E nő egykor legelső kedvence volt a szultánnak, két gyermeke is született tőle. A francziák azt hitték, hogy e nő nem mindig volt mohamedán. Beszélt olaszul, görögül és francziául is. Az odalíkok azt suttogták volt, hogy a szultán kegyét hét vagy nyolcz év előtt örökre elvesztette, mert a janicsároknak állhatatosan pártját fogta s e miatt mind a Kizláragszival, mind a fő muftival, mind az udvar egyéb főtisztjeivel, sőt néhány kedvenc hölgygel is összeütközésbe jött. Annyi bizonyos, hogy több év óta a szultán nem jött közelébe. Lakosztálya a teli háremnek egyik kiszögellő palotájában volt berendezve, melynek tetejéről gyönyörű kilátás nyílt a Jali Kösk és Top Kapu irányában végig a Boszporuson, föl Galatának és Topkhanének retentő háztömegeire s föl egész Dolma-Bageséig, melynek új palotáját az új Besikhtást már ekkor kezdték építeni.

Valami százhusz odalík s kilencz bajadér állott Kamerije közvetlen szolgálatában. Az urnő maga lehetett már mintegy harmincz éves, de még mindig kiváló szépség. Az időt és unalmat ő is a szokott háremi mulatságokkal, lakmározással, piperével, látogatással s látogatások fogadásával, táncz és zene élvezetével, de gyakori olvasással is űzte el. Két gyermeke, mindkettő hercege, már az előző években, tíz évüket elérve, kivétellett Keze alól s ettől kezdve szerette a könyveket is. Kis kézi könyvtárban olasz és franczia könyvek is voltak, több száz kötetre menők.

A francziák hamar észrevették, hogy Kamerije nem egészen keleti nő; hamar észrevették, hogy beszéli a nyugoti nyelveket. Csakhamar élénk vágy töltötte el őket az urnőnek valahogy tudtára adni, hogy ők is nyugotiak, ők is tudnak francziául. De ennek módját nem tudták eltalálni. Az urnőt megszólítani eunuknak nem volt szabad, legalább nem volt szokásban; a Khadimbasi vagy társaikat kérdezni vagy megkérni egyáltalán nem merték. Ki tudja, minő féltékenység támadt volna ezekben, ha észreveszik, hogy a francziák különösen érdeklődnek valami után, a mi talán az urnővel valamiképp összefügg. Megjegyzendő, hogy az urnő, noha az eunukok, Khadimbasiok és a Kizláraga ellenőrzésének alá volt vetve, de ezen kívül lakosztályában és saját székelyzete felett királynői hatalommal rendelkezett és semmi kétség se lehetett az iránt, hogy hatalmasa messze elér, mert alázasatos látogatói közt gyakran voltak a leghatalmasabb pasák s miniszterek nejei s leányai is.

A francziák vágya nem sokára teljesült. A mód, a melyet erre választottak, alkalmasnak bizonyult. Volt az odalíkok közt két fürge, szép lányka, Beie és Ezma nevé, kiket az urnő különösen kedvelni látszott. Leggyakrabban ezek voltak az urnő társaságában s maguk közt is gyakran értekeztek egymással. Egy ily értekezésük egyszer a francziák, illetőleg Henri és egyik társa közelében történt. Henri észrevehén, hogy hangját az odalíkok mindenesetre meghallják, társával francziául kezdett hangosan beszélni. Az odalíkok csakugyan egyszerre oda néztek, a mint a hangokat meghallották s Beie azt mondta társnőjének:

— Nini, az új szolgák olyan nyelven beszélnek, mint a szultán, hallgasd csak, hallgasd csak.

A francziák mintha észre sem vették volna e fölkiáltást, tovább beszélgettek. Beie odament hozzájuk:

— Hogy mertek ti, mondá, a szultán, nyelvén beszélni?

A francziákat mosolyra gerjeszté e gyermekes kérdés. Az a két ifjú lányka bizonyosan azt gondolta, hogy az a nyelv csak szultánok számára van feltalálva. Henri azt felelte:

— Ezt a nyelvet beszéljük mi kis gyermek-

korunk óta és mindaddig fogjuk beszélni, míg meg nem halunk vagy a szultán, azt meg nem tiltja.

— De megtiltja ám, nekünk is megtiltja, azért mi abból egy szót sem értünk.

— De álmódni — felelt Henri — mégis csak azon a nyelven álmodunk; aztán nem tiltja meg minékünk, mert nem tudja, hogy miféle nyelven beszélünk.

— Majd megmondom én, mert én is hallottam, Ezma is, hiába tagadnátok.

— Nem is tagadjuk, csak arra kérünk beneteket, ne szóljatok a szultánának.

E kérelem csak olajat öntött a tűzre. De Henri épen erre számított. A két odalík sugva-bugva eltávoztott és a francziák bizonyosra vehették, hogy néhány percz múlva már Kamerije értesülve lesz az ő nyelvismertükről.

Ugy is lett. A szultána csakhamar hívatta őket a nagy terembe. E terem méltó lett volna tündérek és tündernők számára. Padlata márvány, fehér és rózsaszínű kockákból összeállítva, falszőnyegnek arabeszkjei aranyból és biborból, a terem négy sarkán négy kis szökőkút művészileg kifaragott medenczével s a medenczék pereme kirakva drágakövekkel. Kamerije szultána egy kis szofra — alacsony asztalka — előtt ült drága szényegen; a szofrán serbet, szakiz s egyéb női nyaláncságok. Henri és társa a szokott ünnepélyes és alázasatos modorban megjelent a szultána előtt s aztán intésére háta mögött helyet foglalt.

— Micsoda nyelven beszéltek ti Beie és Ezma előtt? — kérde a francziákat.

— Mi franczia nyelven beszélünk, fenség, egy kedves arcu nő ábrázolt.

— Hol tanultátok azt a nyelvet? Egyiptomban vagy Tuniszban?

— Mi Franciaországban tanultuk, ez anyanyelvünk; mi francziák voltunk.

Az urnő figyelmét rendkívül lekötötte e nyilatkozat. Egész kíváncsisággal kérdezősködött a francziáktól s ezeknek a legapróbb részletig el kellett mesélniök egész életük sorsát, kalandjaik és szenvedéseik egész végtelen sorozatát.

A szultána folyton élénk érdeklődéssel hallgatta az elbeszélést. Különösen Karaszor bég háremének benső viszonyairól néhány kérdést is intézett a francziákhoz. Végre őket igen értékes ajándékokkal ellátva, e szavakkal bocsátá el:

— Ezentul mind a hárman mellettem lesztek s szolgálatomra álltok!

— Főnséges szultána, mondá Henri, ennél nagyobb boldogság minket nem érhet a földön, hanem mikor a szeráljba hozattunk, nekünk kiadatott a parancs, hogy mi csak a Khadimbasiok és Kizláragszinak engedelmességek.

Kamerije urnő egész büszkeséggel felelt:

— Bizonyosan elfeledték azt a parancsot kiadni, hogy a Kizláragszi és Khadimbasi meg nekem engedelmességek; — majd eszükbe juttatom.

A francziák eltávoztak. De legelső gondjuk mégis az volt, hogy a Khadimbasiok fölkeressék, neki mindent fölfelezzenek s becses ajándékaik egy részét — mint előtte mondták: az egészet — neki átadják. Egyuttal dobtak valamiféle ajándékot eunuktársaiknak is. Ki tudja — gondolák — nem fog-e a szultána nagy kegye miatt nagy féltékenység gerjedni valakiben s a nők és szolgák cselzővényének e retentő nagy palotájában, melynek benső élete kívül esik a nagyvilág figyelmén s melyet nem ellenőriz az igazságszolgáltatás semmiféle neme, a kegy nem változik-e át rájuk nézve halálos bűnné és halálos büntetéssé?

Napok és hetek multak azonban s a francziák semmi hátrányos változást nem vettek észre. A Khadimbasi oly bizalmas volt hozzájuk, mint eddig; eunuktársaik csak úgy néztek rájuk

ezen ul is, mint ennekölte; a szultánt és a Kizlárágát ezentul sem látták soha is. Hanem az odalíkok magatartása világosan mutatta, hogy valaminek mégis történni kellett. Ezek elhalmozták, körülrajongták a francziákat bizalmukkal, kedveskedéseikkel; örökké futkoztak hozzájuk, örökké a nyakukon csüngtek s ezerféle kéressel ostromolták őket éjjel és nappal, óránként és perczenként. Alig volt az odalíkok közt csak egy is, kinek az icsoglánok, azankoglánok, sőt a bosztandzik közül is egy vagy több ifjú férfinak arca különösen meg ne tetszett volna. Minden odalík képesnek tartotta a francziákat arra, hogy őt az ő Alihához vagy Rusztémjéhez közel menni vagy vele találkozni segítse. S aztán az odalíkok folyton változtak. Az idősebbek helyett folyton fiatalok s a kegyvesztettek helyett, a kikre tudniillik Kamerije valamiert megnehezelt, ukaj jöttek. A szultána csakhamar hívatta ezeket a nagy terembe. E terem méltó lett volna tündérek és tündernők számára. Padlata márvány, fehér és rózsaszínű kockákból összeállítva, falszőnyegnek arabeszkjei aranyból és biborból, a terem négy sarkán négy kis szökőkút művészileg kifaragott medenczével s a medenczék pereme kirakva drágakövekkel. Kamerije szultána egy kis szofra — alacsony asztalka — előtt ült drága szényegen; a szofrán serbet, szakiz s egyéb női nyaláncságok. Henri és társa a szokott ünnepélyes és alázasatos modorban megjelent a szultána előtt s aztán intésére háta mögött helyet foglalt.

— Micsoda nyelven beszéltek ti Beie és Ezma előtt? — kérde a francziákat.

— Mi franczia nyelven beszélünk, fenség, egy kedves arcu nő ábrázolt.

— Hol tanultátok azt a nyelvet? Egyiptomban vagy Tuniszban?

— Mi Franciaországban tanultuk, ez anyanyelvünk; mi francziák voltunk.

Az urnő figyelmét rendkívül lekötötte e nyilatkozat. Egész kíváncsisággal kérdezősködött a francziáktól s ezeknek a legapróbb részletig el kellett mesélniök egész életük sorsát, kalandjaik és szenvedéseik egész végtelen sorozatát.

A szultána folyton élénk érdeklődéssel hallgatta az elbeszélést. Különösen Karaszor bég háremének benső viszonyairól néhány kérdést is intézett a francziákhoz. Végre őket igen értékes ajándékokkal ellátva, e szavakkal bocsátá el:

— Ezentul mind a hárman mellettem lesztek s szolgálatomra álltok!

— Főnséges szultána, mondá Henri, ennél nagyobb boldogság minket nem érhet a földön, hanem mikor a szeráljba hozattunk, nekünk kiadatott a parancs, hogy mi csak a Khadimbasiok és Kizláragszinak engedelmességek.

Kamerije urnő egész büszkeséggel felelt:

— Bizonyosan elfeledték azt a parancsot kiadni, hogy a Kizláragszi és Khadimbasi meg nekem engedelmességek; — majd eszükbe juttatom.

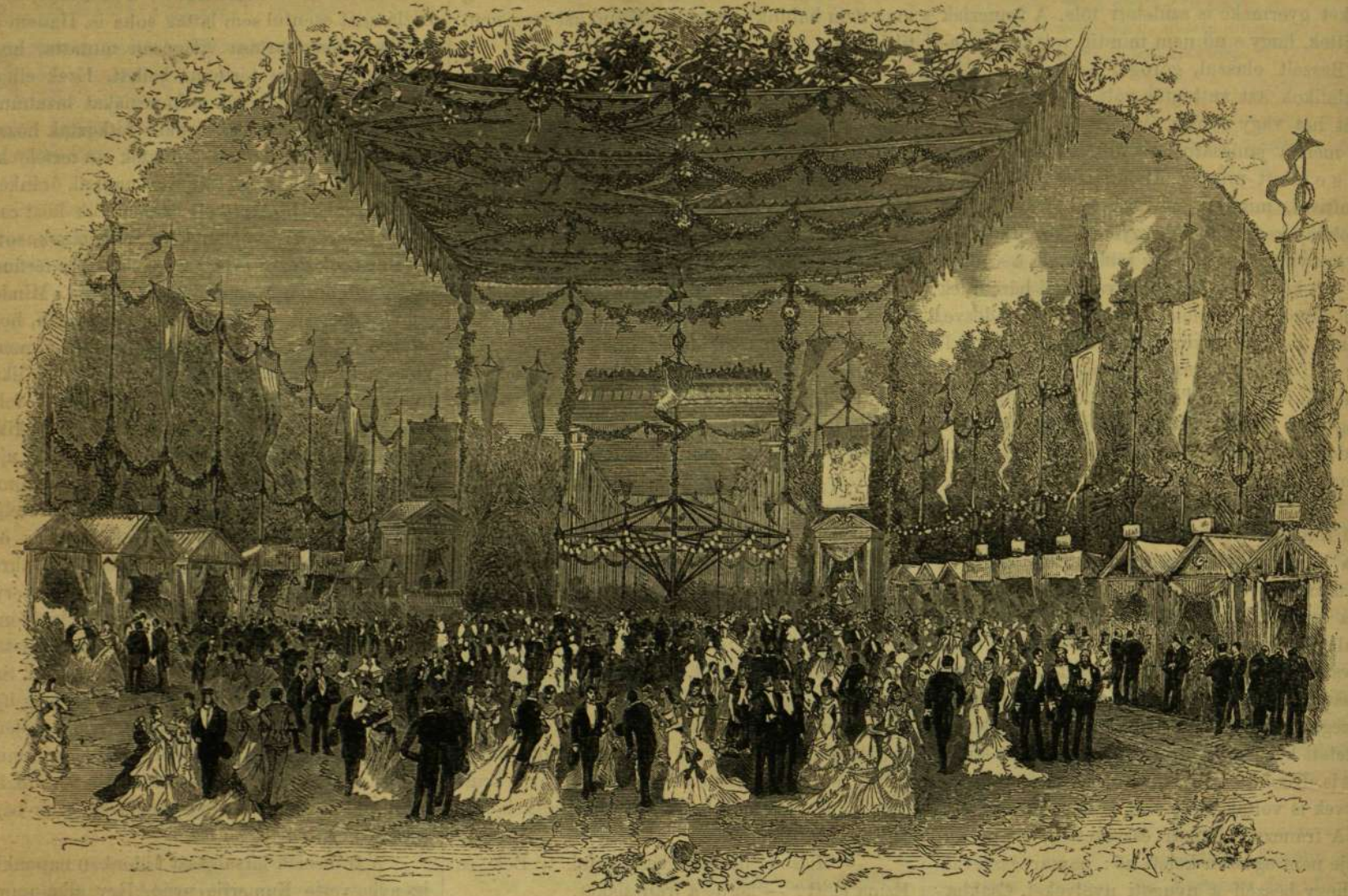
A francziák eltávoztak. De legelső gondjuk mégis az volt, hogy a Khadimbasiok fölkeressék, neki mindent fölfelezzenek s becses ajándékaik egy részét — mint előtte mondták: az egészet — neki átadják. Egyuttal dobtak valamiféle ajándékot eunuktársaiknak is. Ki tudja — gondolák — nem fog-e a szultána nagy kegye miatt nagy féltékenység gerjedni valakiben s a nők és szolgák cselzővényének e retentő nagy palotájában, melynek benső élete kívül esik a nagyvilág figyelmén s melyet nem ellenőriz az igazságszolgáltatás semmiféle neme, a kegy nem változik-e át rájuk nézve halálos bűnné és halálos büntetéssé?

Napok és hetek multak azonban s a francziák semmi hátrányos változást nem vettek észre. A Khadimbasi oly bizalmas volt hozzájuk, mint eddig; eunuktársaik csak úgy néztek rájuk

Az Aetna és a Vezuv.

Az Aetna, melynek utolsó kitérése óta alig mult el 14 év, ismét veszélyel fenyeget. A tudósítások, melyek onnan hozzánk érkezek, fokozott működésről tesznek tanúságot, s oda mutatnak a jelek, hogy egy új viharterjesz aera áll küszöbön. Mindazonáltal itt teljes biztosan állítani alig lehet valamit, a mennyiben a tűzhányó hegyek természete e tekintetben törvényt nem ismer.

(Folyt. köv.)

A PÁRISI OPERAHÁZBAN SZEGED JAVÁRA RENDEZETT ÜNNEPÉLY.

Egy oly vulkán, mely végleg ki nem aludt, s képes működését megújítani — ha mindjárt néhány századig pihent is közbe, — csak a belőle fölfelé szállongó füst és gőz által árulja el természetét. A régi viharok rosszul forradt sebheleyei gyanánt maradnak a hegy felső részén repedések, melyekből nagyobb mennyiségben száll föl a vizgőz, szénsav, s olykor gyúlékony gázok is, melyek lobogó láng alakjában jutnak a felszínre. De mindazokat a tűneményeket távolról sem le-

het észlelni ilyenkor, melyek a tűzhányás, a kitörés sajátos jellegét alkotják. Beaumont beszéli p. o., ki az Aetna kráterét 1833-ben meglátogatta, hogy inkább egy hengeralakulag kivájt mesterséges gödörben hinné magát az ember, mint egy tűzhányó tölesére fölött. A falak merőlegesen állanak a sima fenék szélein, hol csendes, zajtalan minden, s a tűzhányó dörgésére mi sem emlékeztet. A földet a sötét lávaközet teszi sivárrá, s némi változatosságot csak

a gyéren szállongó gőz ad az egésznek, mely kissé kénsszagú, s legnagyobbrészt vízből van képezve.

Közvetlen a kitörés előtt azonban merőben megváltozik a helyzet képe. Messze hangzó dőrej hirdeti néha napokkal előre a vihart, mely be fog állani, hasonlóan a létkör nagy szabású viharaihoz. A dőrejt erős földrengés követi, nem futólag egy-két rohamban, hanem a rázkódások egész hosszú láncolata követi egymást. A hegy

BALATONI HALÁSZKUNYHÓ. — MÉSZÖLY GÉZA FESTMÉNYE.

AZ AETNA ÉS A VEZUV.

Az Aetna kitörése 1771-ben; tűz-zuhatag.

Az Aetna kitörése 1669-ben. A láva előtti Cataneát.

Az Aetna kitörése 1766-ban.

Az Aetna kitörése 1865-ben. A kráter a kitörés előtt.

A Vezuv kitörése 1858-ban.

A Vezuv kitörése 1737-ben.

Az Aetna kitörése 1754-ben.

Pompéji pusztulása. (Ifj. Plinius leírása után.)

azok, — a fiatal milliomas bele dobta magát a szabad élet fék-eresztett sodrába. Élete nagy részét (hogy a fék-eresztés hasonlata annál találhatóbb legyen) egy magas bakon töltötte, honnan maga hajította gazdagon szerszámozott négyes fogatát. Egész igyekezetét a lovaglás és kocsi-kodás művészetének a tanulmányozására s elajátására fordította. Angol groom és yockei voltak a fő tanárai s nem volt hálátlan tanítványuk.

Reggeleit szabói, nyeregsínalói és cipészeti társaságában, a velők való értekezéssel töltötte. Esteit pedig a kis színházaknak s egy társas klubb termének szentelte; oly helyeket választva, a hol a gazdaság s a pazarlás a legfőbb jogcím a tisztelre és a szereplésre. Meg volt győződve, hogy ez a legelőkelőbb társaság a világ. Hogy mindenki a legutolsó divat szerint volt öltözve, és fodrozva: az igaz. De hogy a ruha alatt a szin s a hajfűrtök alatt a homlok az érzés és eszme minő kincseit takarta — azt ne keressük.

Sarrasin Oktávot e kétkezűk félisten gyanánt tisztelték. Ismételték élzeit, tekintélyül idézték ítéleteit, másolták nyakcsokrait s irigyletek ékszerit. S ő elkábítva az orrába hajtott tömjén-füsttől, észre sem vette, mennyi napi adót fizetett nekik a baccaraton és a börze-papírok árfolyamain. A klub némely tagja, keleti eredete nyomán, talán azt is lihetette, hogy joga van a bégum örökségéhez. De meg lehetünk győződve, hogy a többiek is minden lelkiismereti kétely nélkül fosztogatták ki fiatal bálványukat.

Eleinte, a távolból, még váltogattak egymással, Marcell és Oktáv, néhány levelet. De ugyan mi közösség lehetett volna a kemény és szigorú munkás és a járdakopató fiatal divathős között, a ki csak istálló és klubbi elményeivel s gondjaival volt elfoglalva! A levelezés abba maradt.

Oktáv két egész évig folytatta e henyé-hitvány életét. Végre maga is beleunt s egy szép reggel, — miután egynehány milliót szerencsésen a nyakára hágtott már — követte családját Frankvárosba, a mi őt a bizonyos romlásból mentette meg, erkölcsi szintjére mint anyagi tekintetben. S mikor történetünk fonálát fölveszszük, már ő is ott lakott Frankvárosban, apja tengerparti villájában.

Huga Johanna, külseje után itélve, ép oly szellemes mint bájos tizenkilenc éves hölgy volt, kinek jellemét négy évi amerikai lakásuk egészen átalakította s — megtartva francia báját — némi amerikai férfiasággal ruházta föl. Anyjok a régi kedves, okos, de inkább szenvedőleges jellemű nő volt, ki kedves fia és trónörökös — a tékozló fiu — megtérte őta, teljes mértékben élvezte az anyai sziv boldogságát s engedte mindnyájuk sorsát férje kezére.

Ez este Sarrasin urnál két benső bizalmas barátja volt ebéden: Hendon ezredes, a déli háboru egy tiszteletré méltó romja, ki egyik karját Pittsburgnál, az egyik fülét Seven-Oaksnál hagyta, de a kit ez legkevésbé sem zavart abban, hogy szenvedélyes sakkozón ne legyen; és Lentz ur, a tanügy főkörmányzója az új városban.

Társalgásuk főleg a városi közigazgatás tervei körül forgott; az életbeléptetett intézmények eddigi gyümölcseit és várható hatásait, a kórházak, kölcsönös kisegítő s takarékpénztárak s általában a jótékonyági intézetek üdvös eredményeit szellőztették.

Lentz ur, a tudor terve szerint, melyből a vallásos oktatás sem volt kifeledeve, számos elemi iskolát szervezett, melyben a gyermekek jól képzett tanítók vezetése alatt valódi elme-gymnastikában részesültek, mely a különböző tehet-

ségek arányos kifejtésére volt bölcseken kiszámítva. Az egészségügyi szempontok is kellő méltatásban részesültek s közoktatási rendszerben, mely a növekedő ember két részét, a testet és a lelket egyenlően figyelembe vette.

Frankváros ekkor már elérte a virágzás és jólét legmagas fokát, és pedig nemcsak anyagi, hanem szellemi s erkölcsi tekintetben is, melyre csak város emelkedhetik. Művészek, festők, zenészek, szobrászok, oda vonva a jólét által, seregelték az új, de már gazdag és népes városba. S Frankváros serdülő ifjúsága elsőrangú mesterektől tanulta az elveket és irányokat, melyekkel majdan remekművekkel ékesíthesse az új, leendő Athenét.

Meg kell említenünk, hogy még a katonai nevelés sem volt elhanyagolva; s a lyceumokban a polgári neveléssel párhuzamban haladt. Az iskolából kilépő ifjak jól tudták forgatni a fegyvert, mint az esetet vagy tollat s a stratégia és taktika elemeibe Frankváros minden ifja be volt avatva.

Maga Hendon ezredes, mikor erre került a

SARRASIN UR CSALÁDJÁ.

A BÉGUM ÖTSZÁZ MILLIÓJA.

szó, teljes melegegését nyilvánította a nevelés ezen ágában elért eredményekkel. „Ifjaink, monda, szokva vannak az erőltetett menetekhez, a fáradsághoz és nélkülözéshez s ügyesek mindennemű testgyakorlatban. Így minden polgár a hadsereg jelöltje, s ha kell, mint egy ember fogja védni a várost, vagy hazáját, mindenki.“

Egyébiránt Frankváros a legjobb viszonyban állott a szomszéd államok mindenikével; szívesen megragadott minden alkalmat, hogy azokat jó szolgálattal lekötéltesse, s így — ugy látszik — nincs is mitől tartania. Hiszen ki lenne ellensége annak, a ki nem bánt senkit!

Az ebéd beveződött; a hölgyek, angol szokás szerint, odahagyták a társalgót. Sarrasin tudor, Oktáv, s a két vendég folytatták a megkezdett társalgást s már a magasabb nemzetgazdasági kérdések fejtegetésébe készültek elmerülni, midőn egy zorka hírlapot hozott a házi urnak.

A „New-York-Herald“ volt. E tisztes lap mindig különös jóindulatot tanusított az új alapítású város iránt; s akármit irt egyik-másik

lap e sajtóságok telepről, hol annyi ész és szabadság, annyi törekvés és szerencse, jólét s egészséges fejlődés minden jele egyesült, hogy természetes, ha az irigységet és a kételyt is kihívta olykor, — de a „New-York-Herald“, az mindig az új város pártján volt s fölvette ezeket a keztyűt bárki ellenében is. Meg is voltak szokva a frankvárosiak előnyt adni e lapnak minden más fölött s hasábjait végigfutni, nincs-e valami reájok vonatkozó bennök.

Sarrasin tudor is, beszélgetés közben, gépiesen leszakította a most érkezett lap czimzsalagát s végigszaladt szemeivel a hasábjakon. De mily nagy volt megdöbbenése, midőn a következő sorokat olvasta, előbb csak halkan magában — azután fenhangon, a többieknek is színtoly nagy meglepetésére s méltatlankodására:

„New-York, szeptember 8. A népjog egy kiáltó és erőszakos megtámadása van készülöben. Biztos forrásból értesülünk, hogy Stahlstadtban rémületes fegyverkezés van folyamatban oly czélból, hogy Frankvárost megtámadják és szétrombolják. Nem tudjuk, fognak-e, akarnak-e közbelépni az Egyesült-Államok e küzdelembe, mely a szász és a latin faj közt kitörendőben van; de ezennel tudtul adjuk minden becsületes embernek a gyalázatos szándékot, az erőszakkal való visszaélés készülő merényletét. Frankváros pedig ne veszítsen egy percet se, hanem tegye magát védelmi helyzetbe!“

(Folyt. követe.)

Egyveleg.

Az Alhambra Granadában, a leghirebb építész remek, mely a mórok uralmából fennmaradt spanyol földön, veszélyben forog. Mint egy madridi lap jelenti, a halom, melyen e klasszikus épület áll, az esőzések miatt pár nap előtt csuszamlani kezdett, úgy hogy az Alhambra félteni lehet. Ugyanily veszély fenyegeti az Alkazabát, mely ép oly pompás nagy épület s a csuszamló halom lábánál fekszik. Az Alhambra épület a 13-dik század egyik büszkesége, eredetileg a mór királyok lakhelye volt, kiknek elűzése után várrá alakították, később pedig állami fogháznak használtatott.

Milyen volt Szent Pál? E kérdésre pontosan megfelel Renan, és pedig egy az apostol halála után száz évvel keletkezett, de hagyományokra támaszkodó személyleírás alapján, összevetve a Philopatris dialog egy helyével és Pálnak magára vonatkozó s számszerint a korinthusiakhoz irt levelekben lévő tizenhét, s a galatákhöz irt levélben foglalt egy megjegyzésével. E szerint Pál apostol kiesziny természetű volt kopasz fejű, halvány arccal. Szakállja tömött, orra sas, szeméi szürkő voltak, sűrű szemöldökei homlokán összeértek, és — közzvényben szenvedett.

Oroszország és a cenzura. Az orosz lapok most Kotzebuenak egy hátrahagyott emlékiratát ismertetik, mely sok pikáns részletet közöl I. Pál császár uralmának idejéből. A „Novoje Vremja“ a következő passzust közli az emlékiratból: „A cenzura egy darabomból kitérülte a szót, hogy Toulouseban „polgárok“ laktak; továbbá ezt sem volt szabad mondani: „hazám hegyei“. Egy abbénak, ki Párisból jött, nem volt szabad Párisról beszélni, sőt még Franciaországról sem. Egy tollvonással kitérülték darabomból ezen szavakat: „Buffon ismeretei a természetről, d'Alembert tudománya, Rousseau érzélgőssége, Voltaire szelleme.“ A „Titkár“ ez darabomból kitérülték mindenütt az „összeseküvő“ szót. A rigai cenzor pedig ezen szavak helyébe: „Megyek Oroszországba, mert ott hidegebb van, mint itt“, ezt írta: „Megyek Oroszországba, mert ott csupa becsületes emberek laknak.“

Nicaraguai terv. Panamai terv. Darieni terv.

A TENGERKÖZI CSATORNA TERVEZETEINEK TÉRKÉPE

Csatorna a Csöndes és Atlanti oceán között.

A Suez-csatorna ma holnap már nem áll egyedül a maga nemében. Az a siker, melyet az újabb kor csatorna építésével kivívott, egy új, még merészebb tervnek adott keletkezést, mely ha létesül, kiszámíthatatlan fontosságú lesz a világforgalomban. Az Atlanti és Csöndes oceánok összekapcsolása hajózható csatorna által — mert arról van szó — nagy diadala lesz az emberiségnek. Óriási munka, a minőt még nem végzett emberi erő. S azon arányban viszonyulna a nyereség időben és pénzben. Mert míg most az észak-nyugatról jövő hajóknak egész Délemerikát meg kell kerülniök, ha Amerikának keleti partjára akarnak eljutni: a csatorna útján jelentékeny idő-kíméléssel érik el céljukat. Így pl. a Londonból Kantonba menő hajó 7800 mérföldet tesz, míg a csatornán át 5000 mérföldet fog nyerni, így az Amszterdamból Jeddóig menő hajó 4800 mérföldnyi utat kímél meg.

E csatorna kérdése nem mai napi; régen foglalkoztatta már e terv a tudomány embereit; de újból 1871-ben Heine tábornok hozta szőnyegre az Antwerpenben tartott földrajzi kongresszuson, Gogorza tervét ajánlván elfogadásra. E terv szerint a San-Miguel öbölbe ömlő Tuyra és Atrato folyó felhasználásával lett volna a csatorna legelőszelűben építhető.

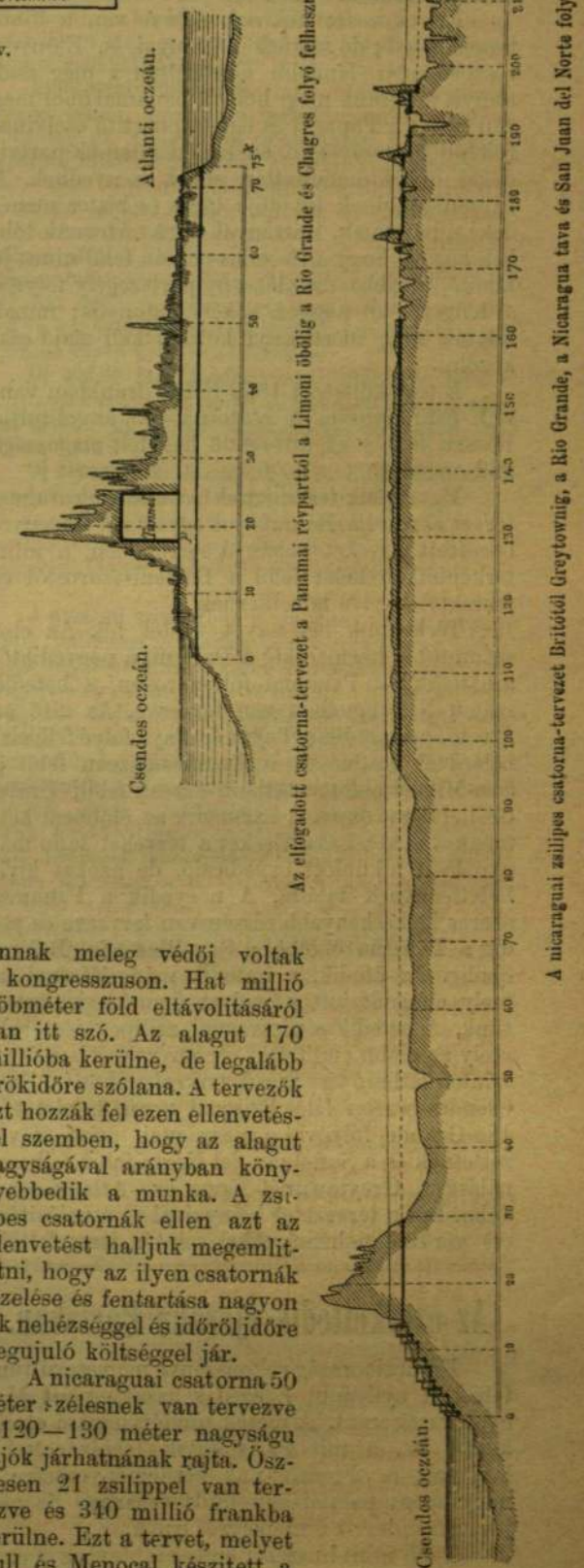
A Párisban tartott földrajzi kongresszuson Gogorza újra előadta tervét, melynek értelmében a Darieni földszoroson az északi szélesség 7° 50' táján lehetne az óhajtott csatornát építeni. Az előterjesztés kedvezően fogadtatott. Nemzetközi bizottság alakult, mely a csatorna építését magáévá tette, az eddig e téren történt kutatások áttanulmányozásához fogott és a terv kivételére már lépéseket is tett a kolumbiai kormány. A szindikatus hazánkfa Türr tábornok elnöklete alatt a legelőszelű erőkiből alakult s mint a vállalat támogatóját Lessepsset, a suez csatorna építőjét is tagjai közé számíthatta. A nemzetközi társaság előtt egy zsilip nélküli tengerszintes csatorna építésének terve lebegett s a helyszínen teendő tanulmányok czéljából nemzetközi bizottságot alakított, mely Wyse Lucien Bonaparte Napoleon tengerész főhadnagy parancsnoksága alatt állott s melynek egy magyar mérnök, Gerster Béla is tagja volt. Az expedíció, mely 1876. november havában indult a nagy és fűrésztütrá, 300 ezer frank költséggel került. Ily expedíció munkálataiból kitűnt, hogy a darieni csatorna terv, ott a hol Gogorza által tervezve volt, kivihetetlen. A Darieni földszorosnak átkutatói arra a meggyőződésre jutottak, hogy a

Kordillerák legalacsonyabb csúcsa, a payai is, 1427 magasságú, s a Paya és Cue völgyeinek magas fekvése ezt az utat tengerszintes csatorna készítésére lehetetlenné tesz. Figyelmüket tehát más vidék felé fordították a szakértők. Legtöbb sikert reményltek a Panamai vidékétől. Az e vidéken tett kutatások alapján Wyse a tengerszinti csatornát egy 14 kilométer hosszú alagutttal 600 millió frank költséggel reménylve kivihetőnek.

Az eddig tett tanulmányok, előmunkálatok és egyáltalán a tengerközi csatorna építése ügyében ez évi május hó 15-én nemzetközi kongresszus ült össze Párisban, melyre minden földrajzi társaság küldött szakértő képviselőt. A kongresszus, melynek elnöke Lesseps választott, első kérdésül azt vetette fel: melyik csatorna építése a legelőszelűben az adott terepen?

Az eddig felszínre vetett és megvitatott tervek itt újra szőnyegre kerültek. Sokat lehet érvelni az egyes tervek ellen és mellett, a nélkül, hogy határozottan egynek vagy másnak előnyt lehetne adni. Eddig a zsilip és alagut nélküli tengerszintes csatornák voltak egyedül szemügyre véve, míg most némelyek már a zsilipes és alagutas csatornák mellett is felszólaltak. A darieni és a tehuantepei tervek, mint a melyek majdnem kivihetetlenek, figyelmen kívül hagyattak s csupán a panamai (különösen a Panama-Colon csatorna) és a nicaraguai vétett tárgyalás alapján.

A panamai vonal 70, a nicaraguai 270 kilométer hosszú. Az első 11 kilométernyi, míg az utóbbi 12 kilométernyi mocsaras területen haladna. A panamainak még az az előnye is megvolna a nicaraguai felett, hogy kevesebb és könnyebb munkába kerülne. Azonkívül a 4800 kilométernyi panamai területen 300,000 ember lakik, kik közül magában Panamában van 18,000 ember és mintegy 10,000 ember a tengerközi vasut mentén; míg Nicaraguának, mely Panamánál háromszor nagyobb területtel bír, csak 250,000 lakosa van, kik többnyire a rivai földszoros vidékén laknak, ellenben a csatornázandó San Juan del Norte folyó partján, 170 kilométernyi tere, alig van lakó. Greytown városnak, mely a folyó torkolatában fekszik, csak 3000 lakosa van. Másrészt Nicaragua vulkanikus természetű s a földrengések ott igen gyakoriak. Ezek a viszonyok nagymérvű kőműves munkát igényelnek, a mi viszont sok balesetet okozhat. Panamánál ezek a kedvezőtlen körülmények nem forognak fenn. Panamánál ellenben azt a kifogást hozzák fel, hogy ott oly nagy méretű alagut építése válik szükségessé, milyent eddig még nem építettek. Az eddigi 7—8 méter magas alagut helyett itt 34 méter magyságot tervez Wyse és Reclus, kik e tervet ajánlották és

Az elfogult csatorna-tervezet a Panamai réptartól a Limóni öböl felé a Rio Grande és Chagres folyó felhasználásával.

annak meleg védői voltak a kongresszuson. Hat millió köbméter föld eltávolításáról van itt szó. Az alagut 170 millióba kerülne, de legalább örökidőre szólana. A tervezők azt hozzák fel ezen ellenvetésével szemben, hogy az alagut nagyságával arányban könnyebb munkába kerülne. Azonkívül a 4800 kilométernyi panamai területen 300,000 ember lakik, kik közül magában Panamában van 18,000 ember és mintegy 10,000 ember a tengerközi vasut mentén; míg Nicaraguának, mely Panamánál háromszor nagyobb területtel bír, csak 250,000 lakosa van, kik többnyire a rivai földszoros vidékén laknak, ellenben a csatornázandó San Juan del Norte folyó partján, 170 kilométernyi tere, alig van lakó. Greytown városnak, mely a folyó torkolatában fekszik, csak 3000 lakosa van. Másrészt Nicaragua vulkanikus természetű s a földrengések ott igen gyakoriak. Ezek a viszonyok nagymérvű kőműves munkát igényelnek, a mi viszont sok balesetet okozhat. Panamánál ezek a kedvezőtlen körülmények nem forognak fenn. Panamánál ellenben azt a kifogást hozzák fel, hogy ott oly nagy méretű alagut építése válik szükségessé, milyent eddig még nem építettek. Az eddigi 7—8 méter magas alagut helyett itt 34 méter magyságot tervez Wyse és Reclus, kik e tervet ajánlották és

A nicaraguai csatorna 50 méter szélesnek van tervezve s 120—130 méter nagyságu hajók járhatnának rajta. Összesen 21 zsilippel van tervezve és 340 millió frankba kerülne. Ezt a tervet, melyet Hull és Menocal készítetett, a washingtoni bizottság valamennyi terv között legelőszelűbbnek találta. A zsilipek kapuit gőzerő nyitná és zárná, mivel kézi erővel nem volna megkezelhetők. A zsilipes csatornák nagy hátrány a közlekedés lassúsága. A kis hajónak most 30

Egy határozat használtáit sor, vagy annak helye egyszeri írtatánál 15 krajczár; többeszeri írtatánál 10 krajczár. Bélyegdíj külön minden írtatás után 30 kr.

HIRDETÉSEK.

Kiadó-hivatalkunk számára hirdtetményeket elfogad **Hétszáz: Harszstein és Vogler** Wallfischgasse Nr. 10, Mosse R. Sellenstrasse Nr. 3 a Opeklik A. Wollzeile Nr. 22.

A Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet kiadásában Budapesten (egyetem-utca 4-ik szám) megjelent és minden könyvtárban kapható

Jeles írók iskolai tára

az orsz. közép-tanodái tanáregylet megbízásából szerkeszté Dr. Kármán Mór.

I. ARANY JÁNOS BALLADÁI.

Magyarázza

GREGUSS ÁGOST.

Ára füve 50 kr.

II.

CORIOLANUS.

Irtá **William Shakespeare**, fordította **Petőfi Sándor.**

Bevezetéssel és magyarázatokkal ellátta

NÉVY LÁSZLÓ tanár.

Ára füve 60 kr.

III.

NÉMET BALLADÁK és ROMÁNCZOK.

Magyarázza

HEINRICH GUSZTÁV.

ELSŐ RÉSZ:

Bevezetés. — Bürger. — Goethe.

Ára füve 70 kr.

IV.

Q. HORATIUS FLACCUS SATIRÁI.

Iskolai használatra magyarázza

ELISCHER JÓZSEF tanár.

Ára füve 80 kr.

E vállalat középiskoláink irodalmi oktatásának emelését célozza, a szakadozott irodalmi szemelvények helyébe összefüggő, az író egyéniségét feltűnő olvasmányt nyújtva. A kísérő jegyzetek korántsem akarják a tanár magyarázatát szükségtelenül elvenni, hanem oly módon vannak fogalmazva, hogy a tanulónak előkészítést igényeljenek, melyhez a tanár iskolai tárgyalását fűzheti, és mi által az iskolai olvasmány sok tehertől megszabadulván, később körben fog mozogni. Az első kötet Arany balladái, a második Shakespeare Coriolánját, a harmadik pedig német balladák és románcok magyarázatát Dr. Heinrich Gusztávtól, a negyedik Horatius Flaccus satiráit Elischer József magyarázatával tartalmazza, alkalmas olvasókönyvet nyújtva a középiskolák IV. V. és VI. osztályai számára, általában a felsőbb osztályok poetikái oktatása mellé. Szándokunk különben a gyűjteményt a magyar és németen kívül a francia irodalmakra is kiterjeszteni.

Glycerin-Crème

a legjobb bőr- és arcztisztító-szer.

Több év óta hatályos szernek bizonyult szepülő, napcsillós, folt-, bőrbaj- és kelések ellen. Ez egy igen alkatának egyenesen a legértelmesebb szernek, melyek a bőr nemcsak simább és finomabb teszik, hanem annak fiatalos frissességét tartják fenn. A folyékony gycerin-crème eltér az eddig közönségesen használt gycerin-illatszerekétől, melyek a gycerin-en kívül semminemű hatályos részeket nem tartalmaznak. Egy üveg ára 1 frt 20 kr.

Legfinomabb gycerin-szappan

gycerin és illatos növényekből, kitűnően tisztítja, élénkíti a bőrt, általában a finom por-szappan minden kívánt előnyeivel bír. Ára 35 kr.

Párisi hölgy-por (legfinomabb Poudre de riz)

a bőrnek a "gyöngydebb" fehér színt adja, és ritatlansága mellett mégis a bőrt simán és szívesen tartja. Hölgyeknek, és férfiaknak is, borotválás után, nagy kedveltségnek örvend. — Egy doboz ára 50 kr., tollal 1 frt.

Kézmosó-por

mandulaszappan és spermacetből készültve, a legértelmesebb arc- és kézbeztisztító szer. Egy doboz 50 kr.

Amerikai kantsuk-tyukszemgyűrűk és essentia.

Ára 60 kr.

Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerész, Budapest, király-utca 12. szám. 5385

Időszerű.

Háztartáshoz. Gyári főraktár Magyarországra részére Dr. Ferre legjobb- nek elismert tartós párisi szódavíz készületeiből, egészség-, üdítő ital könnyű ön-magá készítéséhez a háztartásban 2 4 6 8 10 mészelyes 7, 10, 12, 14, 50, 17.

Kitűnő minőségű szerek 2/4 fontos csomag frt 2. — Szűró- készlet az egészségellen viz tisztításához frt 2.50, 3, 5, 12. — *Reichm-Lang* szesz gyorsforraló könnyű kezelés, egy anyag megakartás, és gyors itás állal igen ajánlatos frt 2.75, 3, 3.50. Uttra teljesen berendezve frt 3.50. — *Fragrantizáló gy-pek* medence alakú 1 itezés frt 12.50, 2 itezés frt 19, henger alakú, kétféle fagyallatot egyszerre készít frt 14.50, különféle fagyallat készítéséhez utatás mellékeltek. — *Mérsékelt komfort kávé- fűtő gépek* 1-10 esztéknek frt 5.60, 13. — *Hűtő medencék* bor, savanyu viz hűtéshez frt 2-4. — *Kerli gyertyatartók* üveg fedővel frt 1, díszes frt 2.50, 4. — *Petrolum-lámpák* frt 2.50. — *Kis vízkezelő* frt 4.80 — *Vaj és sajttárolók* üveg fedővel frt 1.80-5. — *Ecsék és olajtartók* frt 1.25-6. — *Szállítókészlet* fából és szaruból 60 kr. frt 3.50. — *Amerikai hűtő- verők* frt 1.50-2.90, üvegédényvel frt 2.50-4. — *Kézi kosarak* jelenleg igen kedvelt palma fonadékból frt 2.50-5. — *Virág asztalkák* frt 8.50, 25. — *Állárgörög egész vasból* hajtó kerékkel frt 50. — *Marguelitlon* leg- jobb üveg, porcelán stb. ragasztó 85. kr. — *Csopos palack-tüszások* kr. 75. — *Utazáshoz* kész és új bőröndök minden nagyságban frt 2-40-35.

— *Úti táskák* kél, és vállra függesztelők frt 3-25. — *Berendezett úti táskák* kéküléssel felszerelve frt 20-30-5. — *Útra uti táskák* frt 2-40-7. — *Berendezett élelmiszer-kosarak* frt 8.50-15. — *Tüsző-tek* frt 3, 5, 8, üvegrel frt 9, 10, 13. — *Zsebbeli víz poharak* kr. 40-2.50. — *Egy készlet* tollban frt 3.80-7. — *Pláid szijjak* kr. 85-2.50. — *Uj pláid-ruha-cser- nyő bot-keres* felette cselőzseru uti eszköz angol szövetből frt 5.75-9. — *Indiai függő ágyak* frt 4.50, 6.50, egész, nagy vasléccel frt 14.50 sima 7 m/m 9 m/m 12 m/m

Belélt biztonsági revolverek frt 5. — 7. — 9. — 25 lövésnyel véselt frt 6. — 8. — 10. — 12. — 15. — 20. — 25. — 30. — 35. — 40. — 45. — 50. — 55. — 60. — 65. — 70. — 75. — 80. — 85. — 90. — 95. — 100. — 105. — 110. — 115. — 120. — 125. — 130. — 135. — 140. — 145. — 150. — 155. — 160. — 165. — 170. — 175. — 180. — 185. — 190. — 195. — 200. — 205. — 210. — 215. — 220. — 225. — 230. — 235. — 240. — 245. — 250. — 255. — 260. — 265. — 270. — 275. — 280. — 285. — 290. — 295. — 300. — 305. — 310. — 315. — 320. — 325. — 330. — 335. — 340. — 345. — 350. — 355. — 360. — 365. — 370. — 375. — 380. — 385. — 390. — 395. — 400. — 405. — 410. — 415. — 420. — 425. — 430. — 435. — 440. — 445. — 450. — 455. — 460. — 465. — 470. — 475. — 480. — 485. — 490. — 495. — 500. — 505. — 510. — 515. — 520. — 525. — 530. — 535. — 540. — 545. — 550. — 555. — 560. — 565. — 570. — 575. — 580. — 585. — 590. — 595. — 600. — 605. — 610. — 615. — 620. — 625. — 630. — 635. — 640. — 645. — 650. — 655. — 660. — 665. — 670. — 675. — 680. — 685. — 690. — 695. — 700. — 705. — 710. — 715. — 720. — 725. — 730. — 735. — 740. — 745. — 750. — 755. — 760. — 765. — 770. — 775. — 780. — 785. — 790. — 795. — 800. — 805. — 810. — 815. — 820. — 825. — 830. — 835. — 840. — 845. — 850. — 855. — 860. — 865. — 870. — 875. — 880. — 885. — 890. — 895. — 900. — 905. — 910. — 915. — 920. — 925. — 930. — 935. — 940. — 945. — 950. — 955. — 960. — 965. — 970. — 975. — 980. — 985. — 990. — 995. — 1000.

Jelenleg igen kedvelt britch-bulldog revolverek daczára tömör formájuknak igen erős lövésű frt 12, 13, 15 — *Ebrcsók* ára frt 5.50. — *Zsebbeli nap-óra* mint órajagizató frt 1. — *Jajjóló barát* 40. kr. nagy hémérővel frt 2. — *Francia látszó mint tá- csi hátromfele üveggel* tetszés szerint változtatható színházba szabható, és a legnagyobb távolságra frt 25. — *Gumi eső-öltönyök és kápenyák* fejjelével 121 131 141 cmeteres frt 9. 10.50. 11.50.

egész vagy erős kocsió kópeny frt 15.75, 17.75. — *Út és fejjárni* leggel tölt- betű frt 4.50-7. — Minden nagyságu kulacsok frt 1.25-5. — *Módsó szar- csok, dörzslő keztük, hajlékek, reggeli cipők és pupucok* nagy választékban uti könnyű setem sapka kr. 60. — *Vállra függesztelők szivarartók* frt 3.30-9. — *Legyek, sárkányok, automata esernyők* nagy választékban. — *Valódi japán nagy beszártó legyek* kr. 20.

A jelenlegi olcsó szállítás és díj (5 kiloig bárhova 33 kr.) a megrendelést csakely költséggel megrendeli. Próbamegrendelésnél képes árjegyzéket mellékel

KERTÉSZ TÓDOR Budapest, Dorottya- utca 1. szám.

50 frt egy **Singer-varrógép** teljesen.

42 frt egy **Wheeler & Wilson** teljesen (zajtalan járással).

15 frt egy **La Rein** kézi gép elegans alsó tálczával;

kezőség mellett, bizonyítványval, részletfizetésre is árusítja, csupán 5318

Brenner Károly, Budapest, bécsi utca, Deák-utca sarkán, 15. szám.

Varrógép-üzletem, mely a legérgebb a helybeli piacon, gé- pézeti műhelylyel van összekötve, en- nélfogva minden jav- vitást gyorsan és olcsón eszközölhetek. Tartok továbbá min- den fajta varrógépéből alkatrészeket, valamint angol tüket, csernát és gépolajt, stb. a legolcsóbb árak mellett.

PILEPSIE (nehézkör) levei után gygy- tatik dr. **Heilisch** különleges orvos által Dresd- ban. (Neustadt). Legnagyobb tapasztalás, mi- után eddig több mint 11,000 eset lelt gyogykezve. 5.07

Neuhauser Albert, a keresztény művészet szolgáló mozaik-műhelytulajdonosa. Magyarországra részére: Storno Ferencz építész Sopronban.

Neuhauser Albert, mozaik-műhelye (novaszov)

a keresztény művészet számára Innsbruckban.

CHIOCOCA-LIKÖR (Liquor chioceae fortiflörans), egérszabb, legértelmesebb a legjobb

SZER A JELENKORBAN különösen **a férfi-erő** gyökere és gyors élénkítése és erősítése; kellemes, fűszeres édes íz telítettségben a legfinomabb a legemesebb likörök felülmúlja; nem csak mint gyomorerősítő, emésztést elősegítő, évszázagejlesztő ital, hanem mint kiválóan bizonyított erősítő minden testi gyöngyében szenvedőnek elenyevt izmok élénkítése és erősítése, valamint az idegek frissítése és fesz-erejök élénkítése szőlőből készült. Megelőző kellemes és lel- kesítő hatásában. Ereren kösönök a pártatlan szernek előbbi erejök vis- szatartót, miről számtalan elismerés előkelő egyénektől, valamint köszo- nó iratok is, meggyőzően bizonyít- állnak, de nyilvánosságra (móltá- nyosság szempontjából) sohasem hoz- zatnak. Ára egy eredeti üvegnek röprattal egyült 3 frt. Csomagolási költség 20 kr.

Fő széküldési raktár: Chiodi D. C. gyógyszerára, az "Orangyal"- hoz Bécsben, Währing, Herrengasse 26. (hová minden levelel megren- telés intézendő). Fő-raktár Budapesten: Török József gyógyszerára. 5340

CHIOCOCA-LIKÖR

(Liquor chioceae fortiflörans), egérszabb, legértelmesebb a legjobb

SZER A JELENKORBAN különösen **a férfi-erő** gyökere és gyors élénkítése és erősítése; kellemes, fűszeres édes íz telítettségben a legfinomabb a legemesebb likörök felülmúlja; nem csak mint gyomorerősítő, emésztést elősegítő, évszázagejlesztő ital, hanem mint kiválóan bizonyított erősítő minden testi gyöngyében szenvedőnek elenyevt izmok élénkítése és erősítése, valamint az idegek frissítése és fesz-erejök élénkítése szőlőből készült. Megelőző kellemes és lel- kesítő hatásában. Ereren kösönök a pártatlan szernek előbbi erejök vis- szatartót, miről számtalan elismerés előkelő egyénektől, valamint köszo- nó iratok is, meggyőzően bizonyít- állnak, de nyilvánosságra (móltá- nyosság szempontjából) sohasem hoz- zatnak. Ára egy eredeti üvegnek röprattal egyült 3 frt. Csomagolási költség 20 kr.

Fő széküldési raktár: Chiodi D. C. gyógyszerára, az "Orangyal"- hoz Bécsben, Währing, Herrengasse 26. (hová minden levelel megren- telés intézendő). Fő-raktár Budapesten: Török József gyógyszerára. 5340

Hoff-féle malátaki- vonat-egészségi sör.

Hoff-féle malátaki- mell-czukorka.

Az első tíz palack malátaki- vonatu sör elfogyasztása után el nem mulaszthatom ki- jelenteni azt, hogy leányom betegsége után nemcsak tö- kéletesen visszanyerte előbbi életerejét és egészségét, de a köhögés is már némi javu- lás észlelhető.

Ennélfogva tehát további folytatására kérek még tíz palackot az előbb említett sörből, melyet minden lábdo- zó betegnek üdítőszertül a legemesebben ajánlatok.

Budapest, 1878. aug. hó 7. **Mikala Ignác,** kává, sorokári utca 30. sz.

Árak: Malátaki- vonatu egészségi sör egy palack 60 kr. II. 11 pal. 6 frt, 28 pal. 15 frt, 58 pal. 30 frt. — 1/2 kilo malátaki- csoko- ládó I. 2 frt 40 kr., 1/4 kilo 1 frt 30 kr., 1/8 kilo 70 kr. II. 1/2 kilo 1 frt 60 kr., 1/4 kilo 90 kr., 1/8 kilo 50 kr., III. 1/2 kilo 1 frt, 1/4 kilo 60 kr.; 1/8 kilo 35 kr. Malátaki- vonat 1 zacskó 60 kr. 30 és 15 kr.; — **Gyermektáp- láló malátaki- vonat:** 1 üvege 1 frt, vagy 60 kr. **Egy malátaki- fűrdő** 80 kr. **Malátaki- vonat:** 1 üvege 1 frt, kisebb 60 kr. **Malátaszappan** 80, 60, 40 és 20 kr. Nagyobb megrendelésnél megfelelő engedmény. — A csomagolás legolcsóbban szá- mittatik. 4989

Hoff János fiókja: zsidó-utca 7-ik szám, Budapest.

Raktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszer, Budapest.

PILEPSIE (nehézkör) levei után gygy- tatik dr. **Heilisch** különleges orvos által Dresd- ban. (Neustadt). Legnagyobb tapasztalás, mi- után eddig több mint 11,000 eset lelt gyogykezve. 5.07

Neuhauser Albert, a keresztény művészet szolgáló mozaik-műhelytulajdonosa. Magyarországra részére: Storno Ferencz építész Sopronban.

Neuhauser Albert, mozaik-műhelye (novaszov)

a keresztény művészet számára Innsbruckban.

CHIOCOCA-LIKÖR (Liquor chioceae fortiflörans), egérszabb, legértelmesebb a legjobb

SZER A JELENKORBAN különösen **a férfi-erő** gyökere és gyors élénkítése és erősítése; kellemes, fűszeres édes íz telítettségben a legfinomabb a legemesebb likörök felülmúlja; nem csak mint gyomorerősítő, emésztést elősegítő, évszázagejlesztő ital, hanem mint kiválóan bizonyított erősítő minden testi gyöngyében szenvedőnek elenyevt izmok élénkítése és erősítése, valamint az idegek frissítése és fesz-erejök élénkítése szőlőből készült. Megelőző kellemes és lel- kesítő hatásában. Ereren kösönök a pártatlan szernek előbbi erejök vis- szatartót, miről számtalan elismerés előkelő egyénektől, valamint köszo- nó iratok is, meggyőzően bizonyít- állnak, de nyilvánosságra (móltá- nyosság szempontjából) sohasem hoz- zatnak. Ára egy eredeti üvegnek röprattal egyült 3 frt. Csomagolási költség 20 kr.

Fő széküldési raktár: Chiodi D. C. gyógyszerára, az "Orangyal"- hoz Bécsben, Währing, Herrengasse 26. (hová minden levelel megren- telés intézendő). Fő-raktár Budapesten: Török József gyógyszerára. 5340

Hoff-féle malátaki- vonat-egészségi sör.

Hoff-féle malátaki- mell-czukorka.

Az első tíz palack malátaki- vonatu sör elfogyasztása után el nem mulaszthatom ki- jelenteni azt, hogy leányom betegsége után nemcsak tö- kéletesen visszanyerte előbbi életerejét és egészségét, de a köhögés is már némi javu- lás észlelhető.

Ennélfogva tehát további folytatására kérek még tíz palackot az előbb említett sörből, melyet minden lábdo- zó betegnek üdítőszertül a legemesebben ajánlatok.

Budapest, 1878. aug. hó 7. **Mikala Ignác,** kává, sorokári utca 30. sz.

Árak: Malátaki- vonatu egészségi sör egy palack 60 kr. II. 11 pal. 6 frt, 28 pal. 15 frt, 58 pal. 30 frt. — 1/2 kilo malátaki- csoko- ládó I. 2 frt 40 kr., 1/4 kilo 1 frt 30 kr., 1/8 kilo 70 kr. II. 1/2 kilo 1 frt 60 kr., 1/4 kilo 90 kr., 1/8 kilo 50 kr., III. 1/2 kilo 1 frt, 1/4 kilo 60 kr.; 1/8 kilo 35 kr. Malátaki- vonat 1 zacskó 60 kr. 30 és 15 kr.; — **Gyermektáp- láló malátaki- vonat:** 1 üvege 1 frt, vagy 60 kr. **Egy malátaki- fűrdő** 80 kr. **Malátaki- vonat:** 1 üvege 1 frt, kisebb 60 kr. **Malátaszappan** 80, 60, 40 és 20 kr. Nagyobb megrendelésnél megfelelő engedmény. — A csomagolás legolcsóbban szá- mittatik. 4989

Hoff János fiókja: zsidó-utca 7-ik szám, Budapest.

Raktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszer, Budapest.

PILEPSIE (nehézkör) levei után gygy- tatik dr. **Heilisch** különleges orvos által Dresd- ban. (Neustadt). Legnagyobb tapasztalás, mi- után eddig több mint 11,000 eset lelt gyogykezve. 5.07

Neuhauser Albert, a keresztény művészet szolgáló mozaik-műhelytulajdonosa. Magyarországra részére: Storno Ferencz építész Sopronban.

Neuhauser Albert, mozaik-műhelye (novaszov)

a keresztény művészet számára Innsbruckban.

CHIOCOCA-LIKÖR (Liquor chioceae fortiflörans), egérszabb, legértelmesebb a legjobb

SZER A JELENKORBAN különösen **a férfi-erő** gyökere és gyors élénkítése és erősítése; kellemes, fűszeres édes íz telítettségben a legfinomabb a legemesebb likörök felülmúlja; nem csak mint gyomorerősítő, emésztést elősegítő, évszázagejlesztő ital, hanem mint kiválóan bizonyított erősítő minden testi gyöngyében szenvedőnek elenyevt izmok élénkítése és erősítése, valamint az idegek frissítése és fesz-erejök élénkítése szőlőből készült. Megelőző kellemes és lel- kesítő hatásában. Ereren kösönök a pártatlan szernek előbbi erejök vis- szatartót, miről számtalan elismerés előkelő egyénektől, valamint köszo- nó iratok is, meggyőzően bizonyít- állnak, de nyilvánosságra (móltá- nyosság szempontjából) sohasem hoz- zatnak. Ára egy eredeti üvegnek röprattal egyült 3 frt. Csomagolási költség 20 kr.

Fő széküldési raktár: Chiodi D. C. gyógyszerára, az "Orangyal"- hoz Bécsben, Währing, Herrengasse 26. (hová minden levelel megren- telés intézendő). Fő-raktár Budapesten: Török József gyógyszerára. 5340

Hoff-féle malátaki- vonat-egészségi sör.

Hoff-féle malátaki- mell-czukorka.

Az első tíz palack malátaki- vonatu sör elfogyasztása után el nem mulaszthatom ki- jelenteni azt, hogy leányom betegsége után nemcsak tö- kéletesen visszanyerte előbbi életerejét és egészségét, de a köhögés is már némi javu- lás észlelhető.

Ennélfogva tehát további folytatására kérek még tíz palackot az előbb említett sörből, melyet minden lábdo- zó betegnek üdítőszertül a legemesebben ajánlatok.

Budapest, 1878. aug. hó 7. **Mikala Ignác,** kává, sorokári utca 30. sz.

Árak: Malátaki- vonatu egészségi sör egy palack 60 kr. II. 11 pal. 6 frt, 28 pal. 15 frt, 58 pal. 30 frt. — 1/2 kilo malátaki- csoko- ládó I. 2 frt 40 kr., 1/4 kilo 1 frt 30 kr., 1/8 kilo 70 kr. II. 1/2 kilo 1 frt 60 kr., 1/4 kilo 90 kr., 1/8 kilo 50 kr., III. 1/2 kilo 1 frt, 1/4 kilo 60 kr.; 1/8 kilo 35 kr. Malátaki- vonat 1 zacskó 60 kr. 30 és 15 kr.; — **Gyermektáp- láló malátaki- vonat:** 1 üvege 1 frt, vagy 60 kr. **Egy malátaki- fűrdő** 80 kr. **Malátaki- vonat:** 1 üvege 1 frt, kisebb 60 kr. **Malátaszappan** 80, 60, 40 és 20 kr. Nagyobb megrendelésnél megfelelő engedmény. — A csomagolás legolcsóbban szá- mittatik. 4989

Hoff János fiókja: zsidó-utca 7-ik szám, Budapest.

Raktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszer, Budapest.

PILEPSIE (nehézkör) levei után gygy- tatik dr. **Heilisch** különleges orvos által Dresd- ban. (Neustadt). Legnagyobb tapasztalás, mi- után eddig több mint 11,000 eset lelt gyogykezve. 5.07

Neuhauser Albert, a keresztény művészet szolgáló mozaik-műhelytulajdonosa. Magyarországra részére: Storno Ferencz építész Sopronban.

Neuhauser Albert, mozaik-műhelye (novaszov)

a keresztény művészet számára Innsbruckban.

Első os. k. szab. duna-gőzhajózási társaság.

A mostanig rendezett

személyszállító-menetek Szeged és Szolnok

</

A FRANKLIN-TÁRSULAT magyar irodalmi intézet kiadásában (Budapest, egyetem-utca 4-ik szám) megjelenik és minden könyvtárának kapható

KIS NEMZETI MUZEUM.

- Ára egy-egy kötetnek 50 kr.
- Magyar dalok. A legszebb dalok, románcok, balladák, s egyéb szavalásra alkalmas költemények gyűjteménye.
  - Kisfaludy Károly válogatott munkái. 2 kötetben. I. Versek és elbeszélések. II. Színművek.
  - Regénygyűjtemény. Jósika Miklós legszebb beszélyeiből. A magyar nép és ifjúság számára.
  - Robinson Crusoe élete és kalandjai. Angol után átdolgozva 121 képpel.
  - Tündérmesék. A legkedveltebb gyűjteményekből összeállítva.
  - Boldogháza. Buzdító és oktató történet. 23 képpel.
  - Magyar népdalok.
  - Magyar hősköltemények.
  - Abafi. Regény utca Jósika Miklós.
  - Magyarország története a legrégebb idők-től korunkig. Két kötet.
  - Kisfaludy Sándor válogatott munkái.
  - Történeti adomák és jellemrajzok.
  - Jókai Mór válogatott beszélyei. Két kötet.
  - A szabadság hősei és vértanúi. Két kötet.
  - Kölcsey Ferenc válogatott munkái.
  - Tréfiák versek.
  - Csokonai Mihály válogatott versei.
  - Mignet. Franklin élete.
  - Mathews. Hogyan boldoguljunk? Két kötet.
  - Fáy András eredeti meséi és aphorizmái. Két kötet.
  - Boross Mihály válogatott kisebb munkái. Három kötet.
  - Vértessy Arnold. Újabb beszélyei. Két kötet.
  - Simons Tivadar. Az ós-római időkbeli. Korrajzok ford. Bús Vitéz.
  - Kane a sarkutazó. A második Grinnell-expedíció sarkutazása. Dr. Kane E. K. műve után. Bevezetéssel ellátva. Két kötet.
  - Érintkezés az emberekkel. Irta B. Knigge Adolf. A tizenötödik javított kiadás után Nagy István. Két kötet.
  - Erdély története. Az ősidőktől korunkig. Egy-beállítá Kullifay Ede.
  - Híres utazók és híres utazások története. A legrégebb kortól kezdve. Irta Verne Gyula. Fordította Vértési Arnold.
  - Pestalozzi Henrik Lónárd és Gertrud. Ford. Zsengeri Mór. 3 kötet.
  - Leguóv Ernest. Atya és fia a tizenkilencedi-ek században. Ford. Feleki József. 2 kötet.
  - Bánfi János. A szántó-család története. Elbeszélés az ifjúság és a nép számára.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ-FORRÁS

Elismert mint leghatásosabb valamennyi keserűvíz között.
 „Különösen enyhe íze és kicsiny adagolása által tünik ki.” — Dr. Korányi tanár és k. tanácsos Buda-pesten. — „Könnyen vétethetik és a többi budai vi-zekhez aránylag kevesebb mennyiségben hat.” — Dr. Gebhardt, tanár és közhízi igazgató Budapesten. — „Még hosszabb használatnál sincs semmiféle káros hatása.” — Dr. Bamberger, tanár Bécsben. — „Sőt a bélynyákhártya izgatott állapotában is fájdalom nélkül hat.” — Dr. Leube tanár Erlangenben. — Kapható minden gyógyszerár- és fűszerár-kereskedésben.

A FRANKLIN-TÁRSULAT magy. irod. intézet kiadásában (Budapest, egyetem utca 4) megjelenik és kapható

AZ Ó KOR TÖRTÉNETE.

Irta Duncker Miksa.
 A harmadik kiadás alapján a magyar tudományos akadémia megbízásából fordította JÓNÁS JÁNOS, tanár
 Négy kötet. — Ára füzve 16 frt.

A RÓMAIAK TÖRTÉNETE.

Irta Mommsen Tivadar.
 Az ötödik kiadás után a magyar tudományos akadémia megbízásából fordította TOLDY ISTVÁN.
 Nyolcz kötet. — Ára a nyolcz azaz teljes műnek füzve 16 frt

A DEDUCTIV és INDUCTIV LOGIKA RENDSZERE

mint a megismerés elveinek és a tudományos kutatás módszerének előadása.
 Irta Mill János Stuart.
 Az eredeti 7-dik kiadás után a magyar tudományos akadémia megbízásából fordította SZÁSZ BÉLA, m. kir. egyetemi tanár.
 Három kötet. — Ára füzve 9 forint.

Nélkülözhetlen Ismeretek Könyve leányok számára.

Irta SCHATTER GYULA.
 Az 5-ik német kiadás után fordította s a hazai viszonyokhoz alkalmazottan átdolgozta Dr. TOLDY LÁSZLÓ.
 Eszen, irodalmunkban mindenesetre hűségpótló, mert páratlan mű 4 kötetből áll. (I. kötet. Földrajz, 247 lap. — II. kötet. Világtörténelem és hitregyék, 269 lap. — III. kötet. Természettudományok. Természettörténet. Embertan. Természettan, 275 lap. IV. kötet. Számitan. Magyar nyelv-tan. Magyar irodalomtörténet (a külföldi irodalom-történetével) és Műtörténelem, 312 lap.)
 Ajánljuk e munkát a nőnevelő-intézetek, nőiskolák és különösen minden családnak. A tartalom bősége mutatja, miszerint a legfontosabb és nélkülözhetetlen tudományok, melyek ismerete nélkül egy nő sem mondható műveltnék, e munkákban befoglaltatnak. Eszen mit a német nyelvben 5 kiadás ért, a magyar kiadás pedig mindenütt tekintettel a hazai viszonyokra van kidolgozva, és szakértők ítélete szerint igen jól. Oly mű ez, mely feltehető, s az iskolából kikérült leányoknak is nagy szolgálatot teend, azért ajánljuk azt mindenkinél ügyelmébe, kinek a nevelés és tanítás szívében fokozik. — Dacára a mű nagy kiterjedésének (69 5-adról is több térdképpel és számos rajzzal) ára 4 frt-ra van téve, s egyenként is kaphatók 1 frtjával. A négy kötet egy csinos vászonkötésben 5 frt.

Igérvények

hitel-sorsjegyekre Bécsi sorsjegyekre csak 4 1/2 frt és bélyeg csak 2 1/2 frt és bélyeg.
 Együttvéve csak 6 1/2 forint és a bélyeg.
 főnyeremény 400,000 frt főnyeremény.
Huzás július 1-jén.
 BÉCS, Woltzeile 13. **MERCUR** BÉCS, Woltzeile 13.
 kiadó-hivatalunk váltó-üzlete. Ch. Cohn

Kilián Frigyes

magy. kir. egyetemi könyvtárnál Budapesten megjelent:
A TISZA-SZABÁLYOZÁS ÉS A SZEGEDI VÁLSÁG.
 Irta és a „M. Mérnök- és építész egyesület” 1879. évi május 3-án és 10-én tartott egyetemes szakülésén felolvasta.
HERRICH KÁROLY, min. tanácsos.
 Ára 75 kr. Postán bérmentesen küldve 80 kr.

Tanningene.

Legújabb ólommentes, ártalmatlan hajfestő szer ha, székáll és szemöldök számára, melyek a leggyorsabb módon, egyetlen egyszeri használat mellett, egész megbízhatóan és biztosan ugyanazon hirtelen, fényes szőke, barna és fekete természetet színt vissza nyorik, mely-lyel a megfestés előtt bírtak, s melyet sem szappannal mosás, sem szőrfürdő használata nem bír elenyészíteni. Ára 2 frt 50 kr.
Dr. Landauer illatos hajbalzsama. bizto itott, teljesen megbízható szer, hogy 2- vagy 3-szori használat mellett a haj kihullása tökéletesen megszüntetvéen, annak nő és smét olomoztatás-ék. E balzsam, az 6-2 hajnak eredeti természetét színe visszaadja, a legfinomabb illattal bír, s a bőrt vagy fehérebbé sem sánnyezli be. Ára 1 frt.

Szeplőt,

májfoltot, pörpénést, bőr-átkát, arcvörösséget, napégést, a bőr minden kivirágzását stb. a dr. **Tobias Eau miraculeuse antiphélique** a bőrön és bőr alatt gyűlkező foltok-anyagok felszívódása ál al gyökeresen eltáv lítja, s a legdurvább, legéresebb bőrt egy éjjel át gyöngéd puhává és fehérré változtatja. Ára 1 frt 50 kr.
Ered. keleti rózsatej Russ Károly, gyógyszerész-től a bőrnek rögrön, nem pedig hosszabb használat után, oly gyors-géd, valóban fehér, fiatal frissességű színezetet ad, amint az semmiféle más szer által nem érhető el; a ráncokat, s minden sár, a vagy barna foltot rögtön eltávolítja. Ára 1 frt.
 Valamennyi litten 161-orolt
különlegesség meg van vizsgálva, s azok a csegg kezesége mellett határozottan ártalmatlanok és hatásosilag bejegyzett védjeggyel vannak ellátva. — Valódi minőségben szállítja
 Russ Károly utódja, Bécsben I., Wallfischgasse 3.
 RAKTÁRAK: Török József gyógyszerésznél Budapesten, Armin Eliasnál Aradon.

A melegebb időszakra

ajánlom az évről-évre mindinkább közkedveltségűvé váló amerikai izzadság ellenes férfharisnyáimat (szabadalmazott selyem) lábfejvarrás nélkül, a legké, yesebb lábón is elhordható, s egyszerűsége miatt a leggyorsabb sebb, mivel minden izzadságot felszív s a melyből 12 pár csak 1 frt egész 1 frt 40 kr. Női harisnyáimat var-rás nélkül divatos színekben, 12 pár 2 frt 40 kr egész 3 frt. Izzadság ellenes ingeimet, mely, mint a leg-kellemesebb s legmegszívethetőbb öltöny viselhető a meztelen testen, megbíllés ellen véd, 1 darab 65 és 75 kr.
 Egyidejűleg dúz vászon urt harisnyáimra hívom fel becses figyelmét, 12 pár 3 frt 50 kr.; pamut, ozer-na és fűde cosse férfharisnyáimra, melyek minden tetszés szerinti áron kaphatók.
 Gyári raktár férfi-ingekből, női és gyermek fehérneműkből.
Unger F. W. fiánál, Deák Ferenc-utca 5-ik sz. Alapított 1835-ben.

Verne Gyula érdekes iratai magyar fordításban.

SERVADAG HECTOR KALANDOS UTAZÁSA A NAPRENDSZEREN ÁT.

Átdolgozta Szász Károly. Képekkel.
 Ára füzve 2 forint.

Utazás a holdba és a hold körül. De la terre à la lune és l'auteur de la lune című művek után. Ára borítékba füzve 1 frt 20 kr.

Három orosz és három angol kalandjai. Ára képes borítékba füzve 2 forint.

Öt hét léghajón. Utazás Afrikában. Cinq semaines en ballon című mű után. Ára képes borítékba füzve 1 frt 20 kr.

Utazás a tenger alatt. 27 nagy díszes képpel illusztr. Ára füzve 2 forint.

Utazás a föld körül nyolczvan nap alatt. Nagy képpel illusztrálva. Ára füzve 2 forint.

Grant kapitány gyermekei. Számos nagy képpel illusztrálva. — Ára a két kötetnek 4 forint.

A rejtelmes sziget. Három részben. Képekkel. — Ára füzve 2 forint.

Strogoff Mihály utazása Moszkvától Irkutskig. Számos képpel illusztrálva. — Ára füzve 1 frt 60 kr.

VASÁRNAPI UJSÁG

Előfizetési feltételek: **VASÁRNAPI UJSÁG** és **POLITIKAI UJDONSÁGOK** együtt: egész évre ... 12 frt, félévre ... 6 *
 Csupán a **VASÁRNAPI UJSÁG**: egész évre ... 8 frt, félévre ... 4 *
 Csupán a **POLITIKAI UJDONSÁGOK**: egész évre ... 6 frt, félévre ... 3 *

25-dik szám. 1879. BUDAPEST, JUNIUS 22. XXVI. évfolyam

A francia Gouvier Armandnak, barátjához és kollégájához a műveinek jelennek és a jövőnek a magyar Zichy Mihály Paris, Junius 7. 1879.

KÖSZÖNET FRANCZIAORSZÁGNAK.

Zichy Mihály rajza a szegediek javára rendezett párisi ünnepély programlapján.